Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

zo 7. mája 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 – Justičná spolupráca v občianskych veciach – Notári konajúci v rámci exekučných konaní na základe verejnej listiny – Nekontradiktórne konanie – Zásada zákazu diskriminácie – Článok 18 ZFEÚ – Právo na spravodlivé súdne konanie – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie“

V spojených veciach C-267/19 a C-323/19,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Trgovački sud u Zagrebu (Obchodný súd Záhreb, Chorvátsko) z 20. marca 2019 (C-267/19) a z 8. apríla 2019 (C-323/19) a doručené Súdnemu dvoru 28. marca a 18. apríla 2019, ktoré súvisia s konaniami:

Parking d.o.o.

proti

Sawal d.o.o. (C-267/19),

a

Interplastics s. r. o.

proti

Letifico d.o.o. (C-323/19),

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory M. Safjan, sudcovia C. Toader (spravodajkyňa) a N. Jääskinen,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– PARKING d.o.o., v zastúpení: M. Kuzmanović, odvjetnik,

– Interplastics s.r.o., v zastúpení: M. Praljak, odvjetnik

* Jazyk konania: chorvátčina.

– chorvátska vláda, v zastúpení: G. Vidović Mesarek, splnomocnená zástupkyňa,

– Európska komisia, v zastúpení: M. Wilderspin a M. Mataija, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že veci budú prejednané bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“), článku 18 ZFEÚ, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1), ako aj rozsudkov z 9. marca 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), a Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci dvoch sporov medzi spoločnosťami Parking d.o.o. a Sawal d.o.o. a jednak spoločnosťami Interplatics s. r. o. a Letifico d.o.o., ktorých predmetom sú návrhy na vymáhanie nezaplatených pohľadávok.

Právny rámec

EDĽP

3 Článok 6 EDĽP s názvom „Právo na spravodlivé súdne konanie“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. …“

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 805/2004

4 Článok 3 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky (Ú. v. EÚ L 143, 2004, s. 15), stanovuje:

„Toto nariadenie sa uplatňuje na rozhodnutia, súdne zmiery a verejné listiny o nesporných nárokoch.

Nárok sa považuje za nesporný, ak:

a) s ním dlžník výslovne súhlasil tým[,] že ho uznal alebo tak urobil prostredníctvom zmieru, ktorý schválil súd alebo bol uzavretý pred súdom v priebehu konania, alebo

b) dlžník voči nemu nikdy nevzniesol námietky v priebehu súdneho konania v súlade s príslušnými procesnými požiadavkami podľa právnych predpisov členského štátu pôvodu, alebo

c) dlžník sa nezúčastnil na súdnom pojednávaní alebo nebol na takom pojednávaní zastúpený potom, ako najskôr v priebehu súdneho konania vzniesol námietky proti nároku, za predpokladu, že sa takéto konanie dlžníka podľa právnych predpisov členského štátu pôvodu rovná tichému uznaniu nároku alebo skutočností, ktoré tvrdí veriteľ, alebo

d) dlžník ho výslovne uznal vo verejnej listine.“

Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012

5 Odôvodnenia 4 a 10 nariadenia č. 1215/2012 znejú:

„(4) Niektoré odlišnosti vnútroštátnych právnych noriem upravujúcich právomoc súdov a uznávanie rozsudkov bránia zdravému fungovaniu vnútorného trhu. Vyžadujú sa ustanovenia harmonizujúce normy konfliktu právomoci v občianskych a obchodných veciach a zabezpečujúce rýchle a jednoduché uznávanie a výkon rozsudkov vydaných v niektorom členskom štáte.

…

(10) Rozsah pôsobnosti tohto nariadenia by sa mal vzťahovať na všetky hlavné občianske a obchodné veci okrem určitých presne vymedzených vecí…“

6 Podľa článku 1 ods. 1 tohto nariadenia:

„Toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci ani na zodpovednosť štátu za úkony a opomenutia pri výkone štátnej moci (*acta iure imperii*).“

7 V článku 2 písm. a) uvedeného nariadenia je pojem „rozsudok“ vymedzený ako „každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu členského štátu, bez ohľadu na jeho označenie, vrátane uznesenia, nariadenia, rozhodnutia alebo exekučného príkazu, ako aj rozhodnutia o určení trov alebo výdavkov súdnym úradníkom“.

8 Článok 3 toho istého nariadenia stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia pojem ‚súd‘ zahŕňa tieto orgány v rozsahu, v akom majú právomoc vo veciach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia:

a) v Maďarsku notár (*közjegyző*) v skrátených konaniach týkajúcich sa platobných rozkazov (*fizetési meghagyásos eljárás*);

b) vo Švédsku exekučný orgán (*Kronofogdemyndigheten*) v skrátených konaniach týkajúcich sa platobných rozkazov (*betalningsföreläggande*) a pomoci (*handräckning*).“

Chorvátske právo

Zákon o exekúciách

9 Ustanovenie § 1 Ovršni zakon (zákon o exekúciách, *Narodne novine*, č. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 a 73/17) oprávňuje notárov na vymáhanie pohľadávok na základe „verejnej listiny“, pričom bez výslovného súhlasu odporcu môžu vydať exekučný príkaz, ktorý je exekučným titulom.

10 Podľa § 57 ods. 1 zákona o exekúciách môže odporca podať námietku proti exekučným príkazom vydaným na základe verejnej listiny do ôsmich dní a v sporoch týkajúcich sa zmeniek a šekov v lehote troch dní, pokiaľ nenamieta len proti rozhodnutiu o trovách konania.

11 § 58 ods. 3 tohto zákona stanovuje:

„Ak je exekučný príkaz napadnutý v celom rozsahu alebo len v časti, v ktorej sa odporcovi ukladá povinnosť zaplatiť pohľadávku, súd, na ktorý bola námietka podaná, zruší exekučný príkaz v časti, v ktorej sa nariaďuje exekúcia, a zruší prijaté opatrenia, pričom konanie pokračuje podľa pravidiel uplatniteľných v prípade podania odporu proti platobnému rozkazu, a ak nie je na takéto konanie miestne príslušný, postúpi vec príslušnému súdu.“

Občiansky súdny poriadok

12 § 446 Zakon o parničnom postupku (Občiansky súdny poriadok, *Narodne novine*, č. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 70/19) týkajúci sa platobného rozkazu znie takto:

„Ak sa návrh uvedený v žalobe týka vymáhateľnej pohľadávky na peňažnú sumu a táto pohľadávka je preukázaná verejnou listinou pripojenou v origináli alebo v overenej kópii k žalobe, súd vydá odporcovi príkaz na uspokojenie uvedeného návrhu [platobný rozkaz].

V žalobe s návrhom na vydanie platobného rozkazu musí navrhovateľ uviesť dôvody, prečo sa domáha jeho vydania, a nie vydania exekučného príkazu na základe verejnej listiny. Ak súd dospeje k záveru, že dôvody uvedené navrhovateľom nepreukazujú jeho záujem na vydaní platobného rozkazu, žalobu zamietne ako neprípustnú.

Ak je odporca usadený v zahraničí alebo predtým namietal proti pohľadávke uvedenej vo verejnej listine, predpokladá sa, že navrhovateľ má právny záujem na vydaní platobného rozkazu.

Súd vydá platobný rozkaz, ak sa navrhovateľ v žalobe síce vydania takéhoto platobného rozkazu nedomáhal, avšak spĺňa všetky podmienky na vydanie platobného rozkazu.“

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

Vec C-267/19

13 Dňa 25. apríla 2016 Parking, spoločnosť so sídlom v Chorvátsku, začala u notára pôsobiaceho v tomto členskom štáte exekučné konanie proti spoločnosti Sawal, založenej podľa slovinského práva. Toto konanie sa zakladalo na „verejnej listine“, konkrétne na úradne overenom výpise z účtu potvrdzujúcom existenciu pohľadávky.

14 Dňa 23. mája 2016 vydal notár exekučný príkaz, ktorým uložil spoločnosti Sawal povinnosť uhradiť v lehote ôsmich dní uplatnenú pohľadávku vo výške 100 chorvátskych kún (HRK) (približne 15 eur) zvýšenú o zákonné úroky z omeškania, ako aj trovy konania vo výške 1 741,25 HRK (približne 260 eur). Návrh na vykonanie exekúcie a exekučný príkaz boli spoločnosti Sawal doručené 9. februára 2017.

15 Sawal podala proti tomuto príkazu v stanovenej lehote námietku na Trgovački sud u Zagrebu (Obchodný súd Záhreb, Chorvátsko).

16 Podľa vnútroštátneho súdu z rozsudkov z 9. marca 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), a Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), vyplýva, že na notárov v Chorvátsku, ktorí v rámci právomocí priznaných vnútroštátnym právom konajú v exekučných konaniach na základe „verejnej listiny“, sa nevzťahuje pojem „súd“ v zmysle nariadení č. 805/2004 a 1215/2012.

17 Tento súd uvádza, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu exekučného príkazu, nemá kontradiktórnu povahu a že podľa judikatúry citovanej v predchádzajúcom bode bol tento príkaz vydaný notárom, a nie súdom. Z toho dôvodu sa domnieva, že nemôže pokračovať v námietkovom konaní, ktoré prejednáva, keďže exekučný príkaz bol prijatý orgánom, ktorého nedostatok právomoci je zjavný, v rámci exekučného konania, ktoré porušuje základné zásady práva Únie.

18 Uvedený súd sa tak na jednej strane domnieva, že v nadväznosti na už citované rozsudky sú chorvátske fyzické alebo právnické osoby v porovnaní s fyzickými alebo právnickými osobami iných členských štátov znevýhodnené, keďže exekučné príkazy vydané notármi v Chorvátsku nie sú uznávané v iných členských štátoch Európskej únie ani ako európske exekučné tituly podľa nariadenia č. 805/2004, ani ako súdne rozhodnutia podľa nariadenia č. 1215/2012. Takýto rozdiel v zaobchádzaní medzi chorvátskymi fyzickými alebo právnickými osobami a fyzickými a právnickými osobami z iných členských štátov predstavuje diskrimináciu zakázanú článkom 18 ZFEÚ.

19 Na druhej strane vnútroštátny súd uvádza, že nekontradiktórna povaha exekučného konania na základe verejnej listiny začatého u notára môže tiež predstavovať porušenie práva na účinný prostriedok nápravy stanoveného v článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

20 Okrem toho tento súd poukazuje na existenciu rozdielnych postupov chorvátskych súdov, pokiaľ ide o právomoc notárov v rámci exekučného konania začatého na základe „verejnej listiny“ podľa toho, či sú odporcami fyzické alebo právnické osoby so sídlom v Chorvátsku, alebo v inom členskom štáte.

21 Za týchto podmienok Trgovački sud u Zagrebu (Obchodný súd Záhreb, Chorvátsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je ustanovenie vnútroštátnej právnej úpravy, [akým je] § 1 [zákona o exekúciách], ktoré notárov oprávňuje na vymáhanie pohľadávok na základe verejnej listiny vydaním exekučného príkazu, ktorý je exekučným titulom, bez výslovného súhlasu povinnej právnickej osoby so sídlom v [Chorvátsku], v súlade s článkom 6 ods. 1 EDĽP a s článkom 18 ZFEÚ vzhľadom na rozsudky Súdneho dvora [z 9. marca 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), a z 9. marca 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193)]?

2. Môže sa výklad poskytnutý v rozsudkoch… z 9. marca 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199) a [z 9. marca 2017,] Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), uplatniť v [tejto] veci…, a konkrétne, má sa nariadenie č. 1215/2012 vykladať v tom zmysle, že na notárov v Chorvátsku konajúcich v rámci právomocí, ktoré im priznáva vnútroštátne právo v exekučných konaniach na základe „verejnej listiny“, pri ktorých sú odporcami právnické osoby so sídlom v iných členských štátoch Európskej únie, sa nevzťahuje pojem „súd alebo tribunál“ v zmysle uvedeného nariadenia?“

Vec C-323/19

22 Dňa 4. februára 2019 Interplastics so sídlom na Slovensku začala voči spoločnosti Letifico, založenej podľa chorvátskeho práva, u notára pôsobiaceho v Chorvátsku exekučné konanie na základe „verejnej listiny“, konkrétne na základe súpisu vystavených faktúr z 11. decembra 2018, ktoré preukazujú existenciu pohľadávky spoločnosti Interplatics proti spoločnosti Letifico vo výške 17 700 eur, v jej protihodnote v chorvátskych kunách, zvýšenej o zákonné úroky a trovy konania vo výške 7 210,80 HRK (približne 968 eur).

23 V ten istý deň vydal notár exekučný príkaz, ktorým uložil spoločnosti Letifico povinnosť uhradiť v lehote ôsmich dní sumu uvedenej pohľadávky. Návrh na vykonanie exekúcie a exekučný príkaz boli spoločnosti Letifico doručené 13. februára 2019.

24 Táto spoločnosť podala proti tomuto príkazu v stanovenej lehote námietku, pričom napadla dôvod a výšku pohľadávky.

25 Z dôvodu, že Trgovački sud u Zagrebu (Obchodný súd Záhreb) mal rovnaké pochybnosti ako vo veci C-267/19, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru rovnaké prejudiciálne otázky ako v tejto veci.

26 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 27. mája 2019 boli veci C-267/19 a C-323/19 spojené na účely písomnej časti konania a vyhlásenia rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O právomoci Súdneho dvora

27 Na účely určenia právomoci Súdneho dvora odpovedať na prejudiciálne otázky treba overiť, či konania vo veci samej majú súvislosť s právom Únie. V tejto súvislosti treba poznamenať, že rovnako ako vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 9. marca 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), vnútroštátny súd rozhoduje o dvoch námietkach proti exekučným príkazom vydaným notármi na účely vymáhania pohľadávok.

28 V prípade uplatnenia nariadenia č. 1215/2012 sa po skončení takýchto námietkových konaní v zásade prijímajú súdne rozhodnutia, ktoré možno uznať a vykonať v inom členskom štáte. Spojitosť s právom Únie, ktorá odôvodňuje právomoc Súdneho dvora odpovedať na otázky položené vnútroštátnym súdom, by tak mohla byť vyvodená z uplatniteľnosti tohto nariadenia v prejednávanej veci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. mája 2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, bod 44).

29 V tejto súvislosti treba na jednej strane poznamenať, že konania o vymáhaní pohľadávky, o aké ide vo veci samej, v podstate patria medzi „občianske a obchodné veci“ v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012.

30 Na druhej strane, pokiaľ ide o cudzí prvok, ktorého existencia podmieňuje uplatniteľnosť tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. novembra 2013, Maletic, C-478/12, EU:C:2013:735, bod 26), treba konštatovať, že vo veci C-267/19 má odporca v exekučnom konaní svoje sídlo v Slovinsku. Naproti tomu vo veci C-323/19 má spoločnosť, ktorá podala návrh na vykonanie exekúcie, sídlo v inom členskom štáte než v Chorvátskej republike, konkrétne na Slovensku, pričom ostatné okolnosti veci sú na prvý pohľad obmedzené na územie Chorvátska.

31 Komisia sa preto bez toho, aby formálne namietala proti nedostatku právomoci Súdneho dvora z dôvodu neexistencie cudzieho prvku v tejto poslednej uvedenej veci, pýta na uplatniteľnosť nariadenia č. 1215/2012 v prípade, že len navrhovateľ vykonania exekúcie má sídlo v inom členskom štáte, než je členský štát súdu konajúceho vo veci.

32 V tejto súvislosti treba poznamenať, že Súdny dvor vo svojej judikatúre pri skúmaní medzinárodnej povahy dotknutého právneho vzťahu opakovane odkázal na „bydlisko účastníkov konania“ bez rozlišovania ich postavenia v konaní (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. marca 2005, Owusu, C-281/02, EU:C:2005:120, body 25 a 26).

33 Hoci nariadenie č. 1215/2012 vo svojich odôvodneniach 3 a 26 nedefinuje pojem „cezhraničné súdne konania“, treba uviesť, že článok 3 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (Ú. v. EÚ L 399, 2006, s. 1), definuje rovnocenný pojem „cezhraničný spor“ ako spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte ako v členskom štáte súdu konajúceho vo veci.

34 Na základe uvedeného ustanovenia Súdny dvor rozhodol, že vzhľadom na to, že navrhovateľ v konaní o platobnom rozkaze má svoje sídlo v inom členskom štáte, ako je členský štát súdu konajúceho vo veci, spor má cezhraničný charakter, a teda patrí do pôsobnosti nariadenia č. 1896/2006 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2019, Bondora, C-453/18 a C-494/18, EU:C:2019:1118, bod 35).

35 Takýto výklad článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006 tiež v zásade slúži na preukázanie cezhraničného charakteru, a teda cudzieho prvku, v spore na účely uplatnenia nariadenia č. 1215/2012. Keďže obe tieto nariadenia patria do oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach s cezhraničnými dôsledkami, je potrebné harmonizovať výklad rovnocenných pojmov, ktoré v nich normotvorca Únie použil.

36 Z vyššie uvedeného vyplýva, že nariadenie č. 1215/2012 sa má uplatniť v oboch konaniach vo veci samej a predstavuje tak spojitosť týchto vecí s právom Únie.

37 Treba tiež konštatovať, že hoci sa otázky položené vnútroštátnym súdom čiastočne týkajú článku 6 ods. 1 EDĽP, tento článok v podstate zodpovedá článku 47 Charty, ktorý má Súdny dvor právomoc preskúmať s výhradou ustanovení článku 51 ods. 1 Charty, ak členské štáty vykonávajú právo Únie (pozri v tomto zmysle uznesenie z 11. apríla 2019, Hrvatska radiotelevizija, C-657/18, neuverejnené, EU:C:2019:304, bod 28).

38 V prejednávanej veci sa vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o sporoch patriacich do pôsobnosti nariadenia č. 1215/2012, pýta, či vnútroštátna právna úprava, ktorá notárov oprávňuje vydávať exekučné príkazy v rámci exekučných konaní na základe verejnej listiny, ktoré prebiehajú pred podaním žaloby na tento súd, neporušuje základné zásady práva Únie, najmä zásadu zákazu diskriminácie stanovenú v článku 18 ZFEÚ, ako aj právo na účinný prostriedok nápravy stanovené v článku 47 Charty.

39 Keďže zlučiteľnosť uvedenej vnútroštátnej právnej úpravy so základnými zásadami práva Únie môže mať podľa vnútroštátneho súdu vplyv, hoci aj nepriamy, na uznávanie a výkon rozhodnutí vydaných uvedeným súdom v námietkovom konaní proti exekučnému príkazu vydanému notárom v iných členských štátoch, Súdny dvor má právomoc preskúmať prejudiciálne otázky z hľadiska článku 47 Charty a článku 18 ZFEÚ.

O veci samej

40 Podľa ustálenej judikatúry v rámci konania na základe spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, zakotveného v článku 267 ZFEÚ, prislúcha Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, ktorú začal súd prejednávať. Vzhľadom na to Súdnemu dvoru prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené [pozri rozsudky zo 4. septembra 2014, eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144, bod 32, ako aj z 12. decembra 2019, Instituto Nacional de la Seguridad Social (Dôchodkový príplatok pre matky), C-450/18, EU:C:2019:1075, bod 25].

41 Na účely poskytnutia užitočnej odpovede vnútroštátnemu súdu treba poznamenať, že pokiaľ ide o odkaz tohto súdu na rozsudok z 9. marca 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), vec, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, sa týkala nariadenia č. 805/2004. V prejednávanej veci však obe dotknuté pohľadávky nie sú „nespornými“ pohľadávkami v zmysle článku 3 tohto nariadenia, keďže boli na uvedenom súde napadnuté. Nariadenie č. 805/2004 preto nie je uplatniteľné *ratione materiae*.

42 Z toho dôvodu to treba chápať tak, že svojimi dvoma otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či v prípade, že rozhodnutia, ktoré vydá, patria do pôsobnosti nariadenia č. 1215/2012, sa článok 18 ZFEÚ a článok 47 Charty majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá oprávňuje notárov konajúcich v rámci právomocí, ktoré im boli priznané v exekučných konaniach na základe verejnej listiny, vydať exekučné príkazy, ktoré, ako vyplýva z rozsudku z 9. marca 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), nemožno uznať a vykonať v inom členskom štáte.

43 Pokiaľ ide o rozsah tohto posledného uvedeného rozsudku, treba najskôr spresniť, že Súdny dvor rozhodol len o tom, či notári v Chorvátsku konajúci v rámci právomocí, ktoré im priznáva zákon o exekúciách, v exekučných konaniach na základe verejnej listiny majú postavenie „súdu alebo tribunálu“, a tak o uznaní a výkone príkazov vydaných v týchto konaniach na základe nariadenia č. 1215/2012, pričom v tejto súvislosti nespochybňuje špecifickosť chorvátskeho právneho poriadku.

44 V tom istom rozsudku sa však Súdny dvor nevyjadril k právomoci týchto notárov vydávať exekučné príkazy v exekučných konaniach a vôbec nerozhodol v tom zmysle, že nariadenie č. 1215/2012 zakazuje využitie tohto druhu konaní.

45 Pokiaľ ide v prvom rade o výklad článku 18 ZFEÚ, ktorý sa v prejednávanej veci uplatňuje v prípade neexistencie iných osobitných ustanovení týkajúcich sa zákazu diskriminácie v rámci nariadenia č. 1215/2012, treba najprv konštatovať, že zákon o exekúciách nestanovuje rozdielne zaobchádzanie na základe kritéria štátnej príslušnosti.

46 Ako totiž vyplýva zo skutočností uvedených v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, navrhovateľ vykonania exekúcie, rezident alebo nerezident, právnická alebo fyzická osoba, sa musí obrátiť na notára s cieľom získať exekučný príkaz na základe verejnej listiny. Príkazy vydané na konci týchto konaní nemožno uznať a vykonať v inom členskom štáte na základe nariadenia č. 1215/2012, a to bez ohľadu na kritérium štátnej príslušnosti účastníkov konania.

47 Tento záver nemôže byť navyše spochybnený okolnosťou, že na rozkazy vydané notármi z iných členských štátov, ktorí sú výslovne kvalifikovaní v článku 3 nariadenia č. 1215/2012 ako „súd“, sa vzťahuje režim uznávania a výkonu upravený týmto nariadením.

48 Kvalifikácia notárov v rôznych členských štátoch je naďalej spojená s osobitosťami príslušných právnych poriadkov, keďže nariadenie č. 1215/2012 nemá za cieľ, ako to uviedla aj Komisia vo svojich písomných pripomienkach, presadiť určitú organizáciu spravodlivosti. Ako totiž vyplýva z jeho odôvodnenia 4, jeho cieľom je harmonizovať normy konfliktu právomoci v občianskych a obchodných veciach, aby sa zabezpečilo rýchle a jednoduché uznávanie a výkon rozsudkov vydaných v niektorom členskom štáte (rozsudok z 9. marca 2017, Pula Parking, C-551/15, EU:C:2017:193, bod 50).

49 Napokon, pokiaľ ide o obrátenú diskrimináciu, v súvislosti s ktorou si vnútroštátny súd kladie otázku, zo systému zavedeného týmto nariadením vyplýva, že členské štáty pristúpia k uznávaniu a výkonu rozhodnutí vydaných súdmi iných členských štátov v občianskych a obchodných veciach pod podmienkou, že budú dodržané požiadavky stanovené týmto nariadením. Keďže v rozsudku z 9. marca 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), Súdny dvor rozhodol, že príkazy vydané notármi konajúcimi v rámci exekučného konania neboli vydané súdom v zmysle tohto nariadenia, tieto príkazy nemožno považovať za „rozsudky“ podľa článku 2 písm. a) uvedeného nariadenia a nemôžu byť

v obehu na základe tohto nariadenia bez toho, aby táto situácia predstavovala obrátenú diskrimináciu (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 6. novembra 2019, EOS Matrix, C-234/19, neuverejnené, EU:C:2019:986, bod 26 a citovanú judikatúru).

50 Navyše, ako vyplýva z pripomienok, ktoré predložila chorvátska vláda, v chorvátskom právnom poriadku existujú alternatívne prostriedky nápravy, konkrétne, konanie o platobnom rozkaze začaté pred súdom, ktoré môže zmierniť prípadné nevýhody vyplývajúce z priznania právomoci notárom vydávať exekučné príkazy v exekučných konaniach. V tejto súvislosti táto vláda tvrdí, že hoci prípustnosť takéhoto prostriedku nápravy podlieha v súlade s § 446 druhým odsekom občianskeho súdneho poriadku podmienke existencie záujmu na konaní podľa tohto postupu, tretí odsek tohto článku upravuje domnienku existencie takéhoto záujmu v prípade, keď je odporca usadený v zahraničí. Vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či ide o taký prípad.

51 Pokiaľ ide po druhé o výklad článku 47 Charty, podľa vnútroštátneho súdu nekontradiktórna povaha exekučného konania na základe verejnej listiny začatého u notárov predstavuje porušenie práva na účinný prostriedok nápravy.

52 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci Súdny dvor v bode 58 rozsudku z 9. marca 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), konštatoval, že preskúmanie návrhu na vydanie exekučného príkazu notárom v Chorvátsku na základe verejnej listiny nie je kontradiktórne, tiež konštatoval, že prístup k súdu je zaručený, keďže notári vykonávajú právomoci, ktoré sú im priznané v rámci exekučného konania pod dohľadom súdu, na ktorý má dlžník možnosť podať námietku proti exekučnému príkazu vydanému notárom.

53 Z nekontradiktórnej povahy exekučného konania na základe verejnej listiny a pri neexistencii iných dôkazov predložených vnútroštátnym súdom preto nemožno vyvodiť, že toto konanie prebieha v rozpore s článkom 47 Charty.

54 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 18 ZFEÚ a článok 47 Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá oprávňuje notárov konajúcich v rámci právomocí, ktoré im boli priznané v exekučných konaniach na základe verejnej listiny, vydať exekučné príkazy, ktoré, ako vyplýva z rozsudku z 9. marca 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), nemožno uznať a vykonať v inom členskom štáte.

O trovách

55 Vzhľadom na to, že konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

Článok 18 ZFEÚ a článok 47 Charty základných práv Európskej únie sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá oprávňuje notárov konajúcich v rámci právomocí, ktoré im boli priznané v exekučných konaniach na základe verejnej listiny, vydať exekučné príkazy, ktoré, ako vyplýva z rozsudku z 9. marca 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), nemožno uznať a vykonať v inom členskom štáte.

Podpisy